

عنوان مقاله:

تحولات منظر شهری همدان در دوره پهلوی اول؛ تاثیر خیابان های نفوذی بر مرکز شهر همدان

محل انتشار:

ماهنامه باغ نظر، دوره 16، شماره 81 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

فرشاد بهرامی - کارشناسی ارشد معماری منظر، دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ایران.

محمد آتشین بار - پست دکتری مطالعات منظر شهر اسلامی، مدرسه کاربردی عالی پاریس، فرانسه.

خلاصه مقاله:

بیان مسئله: شهر همدان با سابقه تاریخی پیش از اسلام، تا دوره پهلوی اول از منظر سنتی غنی برخوردار بود. کارل فریش، مهندس آلمانی، با ایده احداث خیابان های نفوذی تغییری بزرگ در منظر شهری همدان ایجاد کرد. احداث میدانی وسیع در تقاطع شش خیابان نفوذی با فواصل مساوی، پدیدآورنده نقطه عطفی موثر در منظر شهری همدان بود. این طرح که به تقلید از جریان معماری و شهرسازی قرن 19 شهرهای اروپایی به عنوان نماد اقتدار و تجدد ساخته شد، شبیه یک چرخ دنده صنعتی بود که از میان بافت تاریخی، مرکز و بازار همدان می گذشت. مداخله کارل فریش به لحاظ شکلی با آنچه از گذشته در منظر شهر همدان تداوم داشت هماهنگ نبود؛ حجم ساخت و ساز نیز به اندازه ای بود که در نگاه کلی به نقشه شهر به نظر می رسید سیمای شهری همدان به صورت اساسی دگرگون شده باشد. هدف: این پژوهش با مبنا قراردادن رویکرد سیستمی در تحلیل منظر شهری، تاثیر احداث خیابان های نفوذی، به مثابه یک اقدام اقتداگرایانه از طرف مدیریت شهری بر منظر شهری همدان را در دوره پهلوی اول تحلیل می کند. روش تحقیق: پژوهش حاضر یک مطالعه تاریخی-تحلیلی است که با استنباط از داده های سازمان فضایی، به تفسیر منظر شهری همدان خواهد پرداخت. نتایج پژوهش: تغییرات گسترده سیمای شهر در دوره پهلوی اول از طریق احداث خیابان های نفوذی در شهرهای بزرگ همچون تهران، مشهد و رشت این نظریه را تقویت می کند که تغییر ساختار شهر می تواند به تحول منظر شهری بیانجامد. اما این اقدام در همدان غیر از تغییرات کالبدی در معماری خیابان و ایجاد نظام دسترسی جدید، تغییر جدی در منظر شهر ایجاد نکرده و دلیل اصلی این عدم تغییر، تداوم تشخیص مرکز بعد از مداخلات گسترده است.

کلمات کلیدی:

منظر شهری، سازمان فضایی، خیابان نفوذی، مرکز شهر، همدان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1007687>

